

Asia: VN/2062/2020

Lukiodiplomiselvitys 2020

Vastaajaa koskevat perustiedot

Vastaatteko

b) lukion rehtorin roolissa

A) Luvussa 2 on kuvattu lukiodiplomit osana nykyistä lukiokoulutusta

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

2) Vastaavat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Näkemyksemme poikkeaa käsityön lukiodiplomin suorittamismahdollisuuden osalta. Tammerkosken lukiossa on mahdollisuus suorittaa käsityön lukiodiplomi ja pohjakursseja siihen erinomaisissa olosuhteissa. Lukiossamme tehdään myös käsityön lukiodiplomin kehittämistyötä aktiivisesti. Lisäksi lukiossamme voi suorittaa kuvataiteen, musiikin ja liikunnan diplomien lisäksi vähän suoritetuista diplomeista myös tanssin, draaman ja median lukiodiplomeja. Lukiossamme koordinoidaan myös seudullisesti käsityön diplomien suorittamista.

B) Luvussa 3 on kuvattu lukiodiplomien saavutettavuutta ja yhdenvertaisuuden toteutumista

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

2) Vastaavat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kuvaus on valtakunnallisesti esitetyn kaltainen. Tampereen kaupunkiseudulla diplomien suorittamisen mahdollisuudet ovat hyvät. Mielestämme diplomien pohjakursseja ei voi pelkästään suorittaa etä- ja/tai verkkokursseina.

C) Luvussa 4 on kuvattu lukiodiplomien arvioinnin nykytila ja kehittäminen

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

2) Ovat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Mielestämme erityistehtävälukioiden täytyy ottaa mukaan arvioinnin kehittämiseen.

D) Luvussa 5 on käsitelty lukiodiplomien tuomista osaksi yo-tutkintoa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

1) Ovat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

E) Luvussa 6 on käsitelty diplomien hyödynnettävyyttä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

1) Ovat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

F) Luvussa 7 on käsitelty lukiodiplomien kehittämiskohteita. Lukiodiplomit saatettiin nykyiseen muotoonsa lv. 2004-2005 aikana, ja niitä voi suorittaa taito- ja taideaineissa kahdeksaa erilaista. Luvussa mm. selvitettiin, miten lukiodiplomeita voitaisiin hyödyntää nykyistä useammissa oppiaineissa ja kansainvälisissä tiedekilpailuissa.

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

5) Eivät ole laisinkaan

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kyse on nimenomaan alun perinkin ollut taito- ja taideaineista ja niiden päättötyöstä, kypsyysnäytteestä joka on vastannut ylioppilaskirjoitusta kyseisessä aineessa. Teknologia tai yrittäjyys eivät ole lukion tuntijaon mukaisia oppiaineita.

Selvityksessä viitataan rehtoreiden ja koulutuksenjärjestäjille tehtyyn kyselyyn. Kyselyn vastausten perusteella on tehty esitys, että käsityön ja kotitalouden lukiodiplomit korvattaisiin yrittäjyyden ja työelämäosaamisen diplomilla, sekä teknologiadiplomilla. Työryhmän tekemät esitykset eivät nouse johdonmukaisesti selvityksen kysymysten asettelusta ja rehtorien vastauksista. Kysymysten asettelussa ei ole esitetty käsityön tai kotitalouden lukiodiplomin korvaamista toisilla diplomeilla,

vaan siellä on kysytty rehtoreiden ja koulutuksenjärjestäjien mielipidettä diplomitarjonnan laajentamisesta uusilla diplomeilla. Mielestämme esitetty uusi teknologiadiplomi voi olla osa käsityön lukiodiplomia kuten tähänkin asti ja käsityön lukiodiplomia kannattaa kehittää edelleen.

Selvitystä varten ei ole kysytty lukio-opiskelijoiden kantaa esitettäviin asioihin.

Tällä hetkellä tärkeintä on nostaa nimenomaan taito- ja taideaineiden asema muiden oppiaineiden kanssa yhtä tärkeäksi lukioaineeksi.

1.1. Lukiodiplomijärjestelmää tulisi edelleen kehittää ja syventää sekä se tulee liittää entistä vahvemmassi osaksi lukio-opetusta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Lukiodiplomien asemaa on selkeytettävä lukiokoulutuksessa. Taito- ja taideaineiden asema paranee lukiodiplomin kehittämistyöllä.

1.2. Sopiva viranomainen tätä työtä johtamaan ja koordinoimaan olisi Opetushallitus, jonka vastuulla lukiodiplomien kehittäminen on ollut koko niiden olemassaolon ajan.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

OPH:lla on paras tietämys lukiokoulutuksen järjestämisestä ja se osaa ottaa huomioon lukiodiplomien erilaisuuden.

2. Lukion opetussuunnitelman perusteet (OPH Määräykset ja ohjeet 2019:2a) -asiakirjassa määritellyissä taito- ja taideaineissa lukiodiplomien suorittaminen asetettaisiin kaikkia lukiokoulutuksen järjestäjiä velvoittavaksi. Tämä muutos kohdistuisi siis kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeihin. Tämä luo muutostarpeen lukiolakiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Vaikka kuvataiteen, musiikin ja liikunnan diplomeiden järjestäminen olisi velvoittavaa, niin kaikkia muitakin diplomeita pitää kehittää tasa-arvoisesti.

3. Muissa kuin kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa lukiodiplomien järjestäminen säilyisi vapaaehtoisena.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Vapaaehtoisesti järjestettävien lukiodiplomien tulee olla sellaisia, joilla voidaan korvata yo-koe. Kaikkia lukiodiplomeita on kehitettävä tasa-arvoisesti.

4. Tätä edellä kuvattua muutosta tuettaisiin muodostamalla kansallinen rakenne lukioasetuksessa määritellyn kehittäjälukioverkoston varaan. Nykyisistä kehittäjälukioista kaksi keskittyy kuvataiteeseen, kaksi liikuntaan ja kolme musiikkiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Pitää luoda koko maan kattava tasa-arvoinen diplominsuoritusmahdollisuus. Kaikissa diplomeissa kehittämistyöhön pitää ottaa erityistehtävälukiot tai muu vastaava erikoistunut lukio mukaan. Myös edustaja tavallisesta lukiosta mukaan kehitystyöhön tuomaan näkemystä heidän olosuhteistaan.

5. Kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa kehittäjälukioverkosto erityistehtävälukioverkoston tuella laatisi Opetushallituksen kanssa yhteistyössä pedagogiset ratkaisut, joiden myötä lukiodiplomien suorittaminen mahdollistuisi aidosti maan jokaisessa lukiossa. Tämä pedagoginen ratkaisu sisältäisi ns. pohjakurssien ja lukiodiplomikurssien toteuttamisen. Tämä rakenne luotaisiin etä- ja/tai verkko- /virtuaaliopetuksen avulla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Ensisijaisesti pohjaopintoja suoritetaan lähiopetuksena, mutta saavutettavuuden takaamiseksi etä- ja verkko-opintomahdollisuutta on hyvä tarkastella ja kehittää.

6. Suoritetulla lukiodiplominäytöllä voisi korvata yhden ylioppilastutkinnon viidestä kokeesta. Ylioppilastutkintoa suorittava kokelas tekisi siinä tapauksessa

äidinkieli ja kirjallisuus -kokeen sekä kolme koetta ryhmästä, johon kuuluu matematiikan-, toisen kotimaisen kielen-, vieraan kielen- ja reaaliaineen koe sekä lukiodiplomin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Nostaa taito- ja taideaineiden statusta lukiossa

7. Ylioppilastutkintotodistukseen tulisi kirjaus siitä, että kokelas on korvannut yhden edellytettävistä ylioppilasaineista lukiodiplomilla. Lukiodiplomista annetaan erillinen todistus. Todistuksen antaa kokelaan oma lukio. Jatkossa siis lukiodiplomin suoritus olisi ylioppilastutkintotodistuksen liite, eikä päättötodistuksen liite.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kun diplomi rinnastetaan yo-tutkintoon, se on yo-todistuksen liite. Kaksoistutkinnon suorittajille tulisi näin mahdollisuus suorittaa lukiodiplomi.

8. Lukiodiplomien tuominen osaksi ylioppilastutkintoa edellyttää voimakasta lukiodiplomien arvioinnin kehittämistä. Esitetyt muutokset edellyttävät kansallisen mallin luomista lukiodiplomien arviointiin. Tämä arvioinnin kehitystyö tulee toteuttaa Opetushallituksen johtamana yhteistyössä ylioppilastutkintolautakunnan, korkeakoulujen sekä kehittäjälukiodien kanssa. Esitämme, että lukiodiplomien oppilaitoksen ulkopuolinen arvioija määräytyy perustettavan kansallisen arviointiverkoston kautta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

9. Korkeakouluille tulee tarjota nykyistä enemmän tietoa koko lukiodiplomijärjestelmästä. Lukiodiplomien kehittämisessä tulisi jatkossa kuulla

korkeakoulujen näkemyksiä ja tarpeita nykyistä enemmän, jotta korkeakoulut voivat tulevaisuudessa hyödyntää lukiodiplomeita nykyistä paremmin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Lukiodiplomin kehittämistyö voi olla osa lukiokoulutuksen ja korkeakoulujen yhteistyötä.

10. Tässä selvityksessä esitetyt toimenpide-ehdotukset luovat edellytyksiä lukiodiplomien paremmalle hyödyntämiselle korkeakoulujen opiskelijavalinnassa.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

11. Kotitalouden lukiodiplomi korvataan yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomilla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

5) Olen täysin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Yrittäjyys- ja työelämäosaaminen kuuluvat läpäisyperiaatteella kaikkiin lukion oppiaineisiin ja sitä ollaan hanketoiminnallakin kehittämässä eri puolilla Suomea. Yrittäjyys- ja työelämäosaamisen opetus sisältyvät jo nykyisellään yhteiskuntaoppiin ja siten se on osa yo-tutkintoa. Kotitaloutta laajana kokonaisuutena osana lukiokoulutusta kannattaa kehittää ja sen saavutettavuutta diplomiuudistuksen myötä parantaa.

12. Käsityön lukiodiplomi muuntuu ja uudistuu teknologian lukiodiplomiksi.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

5) Olen täysin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Meillä Tammerkosen lukiossa on kuvataiteen ja designin valtakunnallinen erityistehtävä. Olemme nimenneet kuvataiteen ja käsityön rajapinnan designiksi ja uudessa opetussuunnitelmassa näitä designin opintojaksoja tulee olemaan 14 kpl. Lisäksi design on mukana eri oppiaineiden integroiduissa opintojaksoissa. Tammerkosen lukion erityistehtävän näkökulmasta lukiodiplomiselvityksessä tehty ehdotus muuttaa käsityön lukiodiplomi teknologiadiplomiksi on haitallinen.

Teknologia kuuluu käsityöhön, mutta jos koko diplomi muutetaan teknologiadiplomiksi, pelkona on, että erityinen konkreettinen käsityöllinen ajattelu ja materiaalin muokkaaminen katoaisivat suomalaisesta lukiokoulutuksesta. Käsityö ei ole lukiossa oppiaine, eikä sillä ole omaa valtakunnallista opetussuunnitelmaa, vaan käsityön opetus lukiossa pohjautuu käsityön lukiodiplomiperusteisiin. Jos käsityö halutaan säilyttää osana lukiokoulutusta, se tulisi näkyä lukiodiplomien joukossa myös meneillään olevan uudistuksen jälkeen.

Selvityksessä käsityön lukiodiplomin lakkauttamista perusteltiin mm. sillä, että niitä suoritetaan valtakunnallisesti vähän. Voidaan kuitenkin nostaa esiin, että niitä on vuosikymmeniä tehty, vaikka suorittamisen mahdollisuudet ovat olleet rajalliset. Tammerkosken lukiossa on jo pitkään tehty yhteistyötä esimerkiksi taiteen perusopetuksen kanssa, jotta yhä useammalla nuorella olisi mahdollisuus osoittaa käsityöosaamistaan lukiokoulutuksen osana. Olemme Tammerkosken lukiossa valmiita ja halukkaita jatkamaan tällaisen toiminnan kehittämistä edelleen.

Me Tammerkosken lukiossa haluamme, että lukiodiplomeja kehitetään ja mahdollisesti laajennetaan nykyisestä, mutta niin, että käsityötä ei suljeta pois lukiodiplomikehitystyöstä.

Lukiodiplomia voidaan ja kannattaa kehittää. Teknologia- termi tulee määrittää tarkemmin, jos se halutaan osaksi käsityön lukiodiplomin nimeä. Mielestämme käsityön lukiodiplomi voidaan täydentää esim. ”Käsityön (muotoilun) ja teknologian lukiodiplomiksi”

13. Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen sekä teknologian lukiodiplomin kehittämistyö annetaan Opetushallitukselle ja kehittäjälukioille, joiden tehtävänä on kyseisen alan kehittäminen.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

5) Olen täysin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Käsityöllä ja kotitaloudella ei ole kehittäjälukioita. Erityistehtävälukiot halutaan mukaan diplomien kehittämistyöhön.

14. Lukiodiplomit pysytetään niissä oppiaineissa/oppiaineryhmissä, joissa osaamisen näyttönä ei voi toimia nykyisen muotoinen ylioppilaskoe. Lukiodiplominäyttö ei siis laajene aineisiin, joissa nykyisen muotoisia ylioppilaskokeita järjestetään.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

H) Luvussa 9 selvitysryhmä kuvasi lainsäädäntö-, opetussuunnitelma- yms. muutostarpeet.

Miten kommentoitte selvityshenkilöiden edellä esittämiä muutostarpeita?

-

I) Luvussa 10 on esitetty ehdotettujen muutosten kustannusvaikutuksia ja niiden kohdentumista.

Vastaavatko esitetyistä muutoksista aiheutuvat kustannukset käsitystänne kustannuslisäyksistä?

3) En osaa sanoa

Perustelkaa näkemyksenne etenkin, jos katsotte, etteivät arvioidut kustannukset vastaa esitetyistä muutoksista aiheutuvia kustannuksia:

Kustannukset perustuvat periaatteeseen, että luodaan kansallinen rakenne etä- ja virtuaaliopetuksen varaan pohjakurssien ja lukiodiplomikurssien osalta. Emme kannata että taito- ja taideaineiden pohjakurssit järjestetään tällä tavalla. Lukiodiplomikurssi sen sijaan on mahdollista ja järkevääkin toteuttaa tällä tavalla.

Hännikäinen Matti
Tammerkosken lukio - rehtori